

افتتاحية العدد

الكرة الكردية في الملاعب الدولية..

لم تهأ الملاعب دولية ولاعبها وصافرات حكمها منذ أشهر، لا علامة نهاية المباراة التي حدّدت لها أوقات إضافية خارجية عن المأمول، ولم تنتهي ضربات الترجيح إلى الآن، يقيّم ضربة واحدة يتّظر الجميع ركلها، ولو جاءت في المرمي حينئذ سُعِرَّف الفائز في "الكلاسيكو السوري" الذي حضره جمهور يعيش الحياة والرياضة والهبات الحماسية، إلا أن تحويل المباراة إلى دولية ونهاية "الكلاسيكو" كانت بيد من حضورها في مدرجات كبار المسؤولين الزجاجية، حيث لا أحد يراه من خلف الزجاج.

رجب طيب أردوغان، اللاعب الذي تعب منه الحكم والمدربون، تخوضاته تجاه فريق الخصم، حالات التسلل الكثيرة التي كان يقع فيها، هو ذات اللاعب الذي دخل المباراة حاملا الرقم ١٠ كـ(كابتن) للفريق، وصدقه الجمّور السوري بأن المهاجم ومحقق الحلم بالفوز هو النجم أردوغان!

لكن النجم المذكور كان يانتظار الفريق الكردي منذ البداية، وهدفه الانقضاض عليه، وهزيمته في الدوري الأول، ليكون خارج البطولة. إلا أن الكرد اعتذروا على مهاراتهم هذه المرة، وكانت التشكيلة الأساسية لا يعبون كرد من جنوب كردستان وشمالها، من شرقها وغربها، دون الحاجة لاستدعاء أي مدرب خارجي لتدريب الفريق، واجهوا البطولة بكل إرادة مسجلين أداءً في مرمى فريق الخصم الكابتن أردوغان، ومتخطين جميع المراحل ليصلوا إلى المباراة النهائية بركلات الترجيح، حيث ينطوي الجميع على اللاعب الكردي الذي سيُسدد ضربة الترجيح الأخيرة في مرمى الخصم. لازال مسؤلو منصة كبار الضيوف يجولون ويصولون من مكان إلى آخر لترويج "الكابتن" من جديد، وزياره الملك السعودي سلمان إلى مصر والتي دامت أكثر من خمسة أيام ولقاء بالرئيس السيسي الذي يرفض أن يسمع اسم الكابتن الانف الذكى، كونه حاول امتلاك مصر لكنه فشل، وفشل معه "جماعة الإخوان المسلمين" على رأسهم محمد مرسي الرئيس السابق. ومن ثم تحويل الطائرة من مصر إلى تركيا، وأخباره أن الرئيس السيسي يرفض التصالح معك، ويرفض أعمالك التي حولت المنطقة إلى بركان ناري يكتو الجميع به.

لم يبق أحد ولم يقدم له أردوغان التنازلات بهدف العودة إلى الميدان، وتتوسل نظام ولاية الفقيه كي يصفع عنه، بسبب تدخلاته في سوريا، وشقة مع إسرائيلي كي تفهم أوضاعه بالسبة لدعمه البasher لنظام "داعش" والكتائب التطرفية، التي دمرت سوريا بأوامر من السلطان وصبيه أغلو.

في الوقت المتبقى من هذه المباراة سيحاول من خلال داعميه السيطرة على خط، آخر أملاته في التركية السورية، وبذلك سيكون بالرضا للفريق الكردي كي لا يحرز أهدافاً إضافية، لكنه ومن وراء كل تلك الخسارات والهزائم لم يعلم أو حتى لا يريد أن يتفهم بأن الفريق الكردي بات يسجل أهدافه في شباك أقوى الفرق، وبذلت الأندية الأوروبية تناقص وراء اللاعب الكردي لتضممه إليه.

سيشكل الكرد تلك الضربة التاريخية، وسيسجلون هدفهم التاريخي الأول منذ مائة عام على استبعاد منتخبهم من الملاعب الدولية.

انتخابات مجلس الشعب "خطوة استفزازية" ولن نسمح بإجرائها في مناطقنا

استخدامها من قبل قوات النظام لإجراء الانتخابات، ومنتعد بذلك بعض المحاولات لوضع صناديق الاقتراع في تلك المراكز. وبحسب ما أعلنت الجهات الرسمية فإن عدد المراكز الانتخابية بلغ نحو ٧٢٠٠ مركزاً، وكان بإمكان السوريين المهجرين من مناطقهم داخل البلاد، أن يدلوا بأصواتهم حيث يقيمون، كما أتاحت تعديلات أجريت على قانون الانتخابات مؤخراً الحق للمسكرين بالانتخاب دون الترشح.

وبحسب اللجنة العليا الخاصة بالانتخابات فإن التناقض هذا العام كان بين ما يقارب ١١٠٠ مرشح ملء مقاعد البرلمان الـ ٢٥٠، في ١٥ دائرة تمثل ١٤ محافظة سورية، وتم قبول ٣٥٠ مطلب من مختلف الأحزاب. حيث تشكل حلب ومناطقها استثناءً بدائرتين انتخابيتين، وأصبح ممكناً وفقاً للتعديلات الأخيرة على قانون الانتخاب نقل دائرة انتخابية لمكان آخر كحل مشكلاتي محافظتي الرقة وأدلب، ومناطق سورية أخرى بعد خروجها بشكل شبه كامل عن سيطرة الحكومة السورية.

وبحسب اللجنة العليا بمقتضى المراكز التي من المحتل يوم الأربعاء يصرّبها أكمل اللواء محمد الشعار وزير

الداخلية أن الإقبال الكثيف على مراكز الاقتراع للانتخابات غير شرعي ولا تمثل إرادتهم، وأكروا من جهتهم عدم المشاركة فيها لأن البلاد لا تزال عليه وقوتها على تحدي الحرب التي شن للتعديلات الأخيرة على قانون الانتخاب نقل دائرة انتخابية لمكان آخر كحل مشكلاتي محافظة الرقة وأدلب، ومناطق سورية أخرى بعد خروجها بشكل شبه كامل عن سيطرة الحكومة السورية.

وبحسب اللجنة العليا بمقتضى المراكز التي من المحتل

قامشلو-حدّدت الحكومة السورية في وقت سابق يوم الأربعاء الثالث عشر من نيسان/أبريل ٢٠١٦ موعداً لإجراء انتخابات مجلس الشعب في سوريا وفررت اللجنة الخاصة بالانتخابات أن تفتح مراكز الاقتراع أمام الناخبين في الساعة السابعة صباحاً وأن تستمر إلى الثامنة مساءً، مع إمكانية تمديد ساعات إضافية، أو يوم آخر بحسب ما تقرر اللجنة العليا للانتخابات.

وأصدرت الأمانة العامة للمجلس الكردي في سوريا بياناً اعتبرت فيه إجراء هذه الانتخابات "خطوة استفزازية" وتحذر إزاء المجموع الدولي وراعيي الاتفاق (أمريكا - روسيا) ومحاوله واضحه منه لعرقلة سير المفاوضات والهروب من استحقاقات العملية القاومية السلمية والحيولة دون تشكيل هيئة حكم انتقالية وإجراء انتخابات الديمقراطية والرئاسية وفق مخرجات جنيف ١ والاتفاقات ذات الصلة.

كما دعا المجلس الوطني في بيانه الذي صدر يوم الاثنين الحادي عشر من نيسان/أبريل الجاري

أحزاب سياسية ومنظمات مدنية في بيان لها:

أي مفاوضات تجري دون دعوتنا كممثلين عن الشعب الكردي لن تؤدي نفعاً ولسنا ملزمين بمخرجاتها

في ظل صمت دولي وإقليمي متقصد ويدعم تركي مبادر لهذه القوى الإرهابية التابعة للالتفاف حول المقاومات والحديث الآن حول إطلاق جولة ثالثة المرأة والشبيبة في القرارات سوف يؤدي إلى تكرير الأزمة السياسية وتعيميتها ولن تؤدي إلى السلام والإقليمية استبعاد الشعب الكردي ومتلهم عن حل الأزمة السورية، وكذلك عدم اشتراكنا تعتبر عملية إقصاء كقوى سياسية تملك مشروع سياسي ينادي بالسلام والعدالة ويشجع على احترام إرادة الشعب الكردي وقراره السياسي كمكون رئيسي للشعب السوري، وأصحاب إرادة سوريا، إنما هذا يدل على الذهنية الشمولية والفك القومي للنظام والمعارضة واللذان يبحثان لإرضاء بعض الأطراف الإقليمية في إعادة تصنيع نظام مركزي جديد على النطاق التفصي.

وأكّد البيان : إن ما شهدناه مناطق روجافا-

شمالي سوريا من حصار جائر وحرب بين القوى الديمقراطية الموقعة على هذا البيان، وبعد مناشطات الكردية الموقعة على هذا البيان، وبعد مناشطات والتي يتقاعدها محمد علوش كبير المقاومين والتي لم تلتزم بالهدنة المقترن عليها وبإشراف مباشر من مجلس الأمن الدولي، حيث يتم قصف حي الشيش مقصود ذات الغاية الكردية بالسلاح الكيماوي، وبعد اجتماعين سابقين في جنيف عامي ٢٠١٤ و ٢٠١٢ والذين فشلا بالوصول إلى إيجاد حل للأزمة السورية التي تزداد تفاقماً وبدتفاوت دولي بين الولايات المتحدة الأمريكية وروسيا جاء عقد اجتماع جنيف ٢ وذلك أيضاً من أجل إيجاد

مزايا الاتصال الهاتفي من اللرن السوري

أسعار الاتصال أرخص من شركات الخليجي العملاقة

- خدمة الاتصال بالعربي
- مدة صلاحية الكرت ٩٠ يوم من بدء الاستخدام
- يمكن تفعيل الرقم السري على أكثر من جوال
- بعد تفعيل الرقم السري لأول مرة يتم حفظه على جوالك

الموزع المعتمد :

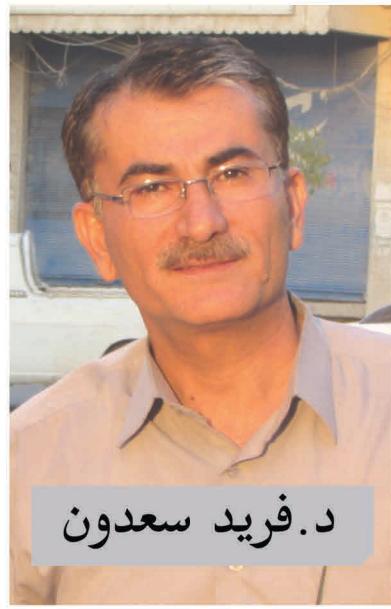
مكتبة الحرية/قامشلي (الشارع العام)-421360 مكتبة الانوار (قامشلي شارع عامودة) 4382074 مكتبة هدايا

(دير) 758588 مكتبة وائل/جل اغا-755551 مكتبة الجهاد/ترية سبي 470618

مكتبة الرئيسية/كركي لكي 754416 مكتبة الجواهري/قامشلي (كورنيش) 443742-مكتبة الثقافة (عامودا)

0932494254 731570 حسكة كلاسة(دار القلم)

مراكز توزيع صحيفة BÜyerpress

د. فرید سعدون

يشعر بالغبطة في حال انهيار المجلس واستفراده بالقرار الكردي، لكنه يرصد ما يعتمل في دواخله وخارجه من أفكار محجوبة ومقمعة بفعل هيمنة المجلس، مما أن ينهار المجلس حتى ستدأ بالتلامح والتركيز والتأطير، وبالتالي خلق البديل وفق نسق ومضمون ثوري متمرد وديناميكي، وعلى القبيض فإن المجلس بعد أن فقد دور الريادة، وترتب القلق والتفكير والتقاعس على مفاصله، وفشله الذريع في إدارة المجتمع، وكذلك في تحقيق مكاسب في المفاوضات، فإنه بحاجة إلى إدارة أزمته مع طرف داخلي، ووجد في (PYD) ضالت، فكل فعل سببه ممارسات (PYD) القمعية، وهذا يسمم في تغييب وحجب الحقيقة ويرمي بالقضية في التيه متربلاً بالغموض.

فالمضمر المskوت عنه متزامن بين لطرفين، ولكنه متباين في الممارسة ومختلف في الرؤى والموقف، وهذا يعكس في الخطاب السياسي الذي يتوهم البعض أنه نتيجة الصراع لمبنائق من الاختلاف الثقافي الراسخ بينهما، بيد أنه نوع من السجال المشحون بسلسلة متابعة من ردود الفعل الآتية، فالخلان هو سيد لموقف، لكنه يتستر بأقمعة تمكنه من التملص من غضب الشارع، دينه الزبيغ والمراؤغة، ويبقى الخطاب السياسي بعيداً عن تمثل أبعاد إشكالية القضية الكردية، لذلك تمت إدانته بأنه خطاب مزيف يرائي غير الذي يواريه، ويعلن غير الذي يسكت عنه، فيختار لتدليس والتحوير ويتعمّد تعطيم المعاني وتعميتها، لكن النهاذ إلى المskوت عنه في شياهه يضعنا مرة أخرى أمام ندحاته هذه اله

سيهانوك ديبيو : مقال(وجه الخيانة القبيح)
حزب الاتحاد الديمقراطي، ٦ مارس ٢٠١٦
[١٠٣٣٠=](http://karwan.karwan.ch/)
عبد الحكيم بشار: مقابلة أجريها معه
عمر كوجري، روج آفانيوز، ١٦ شباط/
فبراير ٢٠١٦

شپار عیسیٰ

خديعة المسکوت عنه سیاسیا = (ENKS و PYD)

"مصلحة PYD" تستدعي الحفاظ على المجلس الكردي وفق وضعه الراهن في تشتته وضعفه وغياب فاعليته، فهو على حافة الانهيار، خطوة أخرى ويموت، ولن يسمح PYD بتفعيل هذه الخطوة أبداً"

العلاقة تختفي في سراديبها غايات أخرى، فهاجس الخطاب السياسي هو إدارة الممارسات الحزبية، ولذلك فإنه خطاب مشحون بالتخوين والتقرير والتشهير، (المجلس الوطني الكردي والفصائل) ، على الرغم من أن المهمين عليه من قبل أكدوا النصرة أو أكراد الائتلاف أو أكراد أنقرة؛ بات في أيامه الأخيرة بمعرض الفسق والرذيلة ونفق الخيانة ، على النقيض يقول الآخر (لو كان PYD) يحمل أجندة كوردية أو وطنية سورية لرجبنا به، لكنه للأسف مجرد أداة بيد قوى أخرى، وهو جاهز للاستخدام حين اللزوم، والـ (YPG)، معظمهم ليسوا من كورد سوريا، وقرارهم الرئيسي لدى النظام السوري) ، إن الأهواء والرغائب الحزبية هي التي تفتاك بالخطاب السياسي، وتطال العلاقات الممكنة والمحتملة التي ربما تكون قادرة على خلخلة بنية المأزق السياسي، وإعادة قراعته وترتيبه وفق النسق الذي بموجبه يتم تحجيف التغريب والتقطيع والفضح والإدانة، ولكن لو أمعنا النظر قليلاً في الصراع بين الطرفين، لوجدنا أن هناك مضمراً غالباً يتفق عليه الطرفان ولا يعلنانه، وبظل حاضراً بأثره ليشير إلى سرّ قوته وجبروته، يتجلّى هذا المضمير المskوت عنه في رغبة الطرفين الحفاظ على بقاء الآخر، وعدم نفيه أو نفيكه بالملطّق، ل حاجته الضرورية إلى وجوده كي لا يفقد هو نفسه وجوده، تتضمن هذه الفكرة مفارقة مذهلة، إذ إن خطاب التخوين لا يدعو إلى الإبادة، ولا يعمل على مبدأ المحو والإزالة، بل يستغل على التفزييم والتهمّم والتشفّي، كي يبرهن على تخاذله وإسفافه، ومن هذا المنطلق فإن الطرفين يتركان فسحة مشرعة لللقاء والتحاور وحتى التوقيع على اتفاقات وهمية تخدم استمراريتها والحفاظ على مصالحهما، وأيضاً استجرار طاعة وتأييد جماهيرهم المستلبة بوهم توحيد الصف الكردي وتحرير كردستان، لذلك فإن مصلحة PYD تستدعي الحفاظ على المجلس الكردي وفق وضعه الراهن في شنته وضعه وغياب فاعليته، فهو على حافة الانهيار، خطوة أخرى ويموت، ولن يسمح PYD بتفعيل هذه الخطوة أبداً، هذا لا يعني أن PYD لن

لا دليلاً على ذلك ونتيجة لتلك العقلية، التي حكمت بعقلية الاستقرار بالقرار والسيادة، ذلك فإن أطروحتات الالتفاف في ذلك الإطار لا تتعذر كونها عودة بسوريا للربع الأول، خاصة أنه يوجد في سوريا قضية لن تحل إلا في ظل إعطاء حقوقية سيادية لأصحابها وهي القضية الكردية، التي تتبع كونها قضية مجموعة من السكان المحليين، الذين يطالبون ببعض الخدمات إلى قضية شعب يعيش على أرضه التاريخية ومسلوب الإرادة والسيادة على ثرواته ومصيره.

المقالات المنشورة لا تعبر بالضرورة عن رأي الصحفة

من يحرض على الانفصال ومن
يسعى للوحدة

في منعطفات تاريخية يتحول فيه الوضع في سوريا تماماً إلى حالة يُرثى لها، أمام الصراع بين قطبي العالم والمحاولات الإعلامية أقل ما في الأمر التي تدعم وتتادي بالحل السياسي والسلمي .. ثم مماداً بعد حل السياسي والسلمي شعار طرحه أطراف عدّة وفي حرم هذا الشعار وتحت الوشاح المعطى به تم تهجير ما يقارب ٤ ملايين بين الداخل وخارج، ارتفعت حصيلة الشهداء إلى أكثر من ٥٠٠ ألف إن لم يكن أكثر، وظهر بينهم ٢٥٠ ألف بين مفقود ومحظوظ المكان .. لعل هذا يحتاج إلى حسّ وطني راقي يكون بحجم المواجهة أمام الضمير الوطني وأمام المستقبل القاسم الذي يحاول البعض أن يجعلوه مشوّه الولادة.

في سوريا تظهر حكايات وويلاٌت، ومن الواجب أن تكون لائقين بحجم آمال الشعب الطامح إلى الحل والسلام وإلى بناء مجتمع جديد، متكافٍ، ديمقراطي، خال من كل شوائب مفرزات الإرهاب والفكر المتطرف ..

لعل ظهور المعارضات بالشكل الفارغ الهش زاد تعديق الوضع في سوريا، خاصة بعد أن وقعت - وأقصد تلك المعارضات - في كتف بعض الدول الإقليمية والدولية التي أصبحت تقودها حربها، حرب الوكلالات على أراضي سوريا وعلى الشعب السوري ليرتفع بذلك المؤشر الرافض للحل والمعمق للأزمة، لم تستطع هذه المعارضات على مدار خمس سنوات - وهو هي تشن الشهور الأولى من العام السادس - من خلق أي نوع من الأمل لدى كل من راوده حب البناء والانتهاج بمنهج ديمقراطي حديث يساهم في تغيير ملامح تلك الحياة التي

رسمنها أجهزة الفم والابتداد والغير .
من المؤسف أن الخلافات الناتجة
بين صفوف تلك المعارضات والتي
ليست معايرة للنظام الذي حكم سوريا
أكثر من أربعة عقود، ففي جوهر تلك
المعارضات السلطة تبدوا لهم أهم بكثير من
حال وأحوال الشعب في سوريا، وكذلك
الوجهة المشوهة التي خلفتها آلة الحرب
بأيادٍ عدة بدءً من النظام والمجموعات
المسلحة التخريبية وانتهاءً بجبهة النصرة
وأحرار الشام وأخيراً وحش القرن
الواحد والعشرين داعش ومن يدور في
فلكه ومداره التكفيري هذا ما يريدون
استمراره.. أمام كل هذا يظهر للعيان
مدى تأمر بعض الدول الإقليمية وعلى
رأسهم تركيا.

في زيف نظرية الامركزية الإدارية للمعارضة

تنفيذ تقرير تلك القرارات بالشكل المناسب
لكل بلدية لكن وفق الأهداف المرسومة في

"في النظام الفدرالي تكون العلاقات الخارجية، الجيش وكذلك العملة الوطنية بيد المركز بينما تتحكم الأقاليم في المجالات الأخرى، فيكون لها برلمانات وحكومات تسن القوانين وتنفذها في مجالات الصحة، التعليم، القضاء، الشرطة وغيرها من المجالات الخدمية"

مركز القرار في الدولة.
مع تطور الفكر الديمقراطي وأنظمة
الحكم في العالم بشكل عام وأوروبا على
وجه الخصوص انتقلت الدول من تطبيق
سياسة المركزية التنفيذية، أي تدخل المركز
في وضع القوانين وكذلك كيفية تنفيذها،

في هذا السياق يقصد على تحقيق الأهداف على تلك القدرة مفاتيح تمثل بالكل طرف، أما السيادة فتعنى امتلاك زمام صناعة القرار في النظام الفدرالي الخارجية، الجيش وكذلك بيد المركز بينما تحكم الأخرى، فيكون لها برئاسة القوانين وتنفيذها في التعليم، القضاء، الشرطة والخدمية.

أحد أهم نقاط العلامة الفدرالي واللامركزي للسيادة في النظام اللامركزي تكون في يد المركز وفي النظام اللامركزي المقصود باللامركزي في المصطلح هو تنفيذ القرارات تطبيق تلك القرارات البسيطة البلدية، التي تعطى سلطات

لطالما دأبت أطراف الائتلاف، وشخصياته السياسية والعسكرية، على رفض مبدأ الفدرالية كشكل حكم في الدولة السورية المنشودة تحت ذرائع متعددة مطالبين بتطبيق اللامركبية الإدارية كأسلوب إدارة جديد كبديل عن الفدرالية. بذلك يتكون هنالك مقارباتان لشكل الحكم لسوريا المستقبل أولهما الشكل الفدرالي والثاني اللامركبية الإدارية.

المتعارف عليه في حقل العلوم السياسية أنه يوجد شكلان من أشكال الحكم هما النظام المركزي والنظام اللامركزي. في نظام الحكم المركزي تكون السيادة بيد السلطات المركزية وحدها، أما في ظل النظام اللامركزي ف تكون السيادة مقسمة بين المركز والإقليم.

في كتابهما "مدخل للسياسة والإدارة المقارنة" يعرف الباحثان مارتن هارروب ورود هاجو الفدرالية بأنها "شكل من أشكال الإدارة على عدة مستويات تقوم بتقاسم ليس فقط السلطة وإنما أيضاً السيادة".

يقيتنا ليس لدينا ذلك الإعلام القوي، لدينا صحبة وفهنا أفلام متوعنة وقوية، وحتى أن البعض منهم يحاربون حربنا في كتابتهم، ومع ذلك نتشر لها لهم، أما القناة فهي مخصصة لساعة واحدة فقط، ومعظمها عن أخبار ENKS ونشاطاته، وأقل نشاط يظهر في القناة هو نشاط حربنا، أما من حيث الاهتمام فلا مشكل كبيرة بينهم، عدا التنظيمية.

× بمن سمعترف المجلس الوطني الكردي؟
لم ندعوا أحداً للاتصال الأخير للمجلس، ولم نعرف بأي منهم بعد، قلنا سبقون كما أنت عليه في الوضع الراهن، حتى تحل المشكلة، نعمودوا كحزب مثل الأول، وإن تدخل فإن المجلس سيقوم بالاتصال بالقرار في هذه الفترة، المشروع الثلاثي لنكتب له النجاح، وإن لم تحل فإن المجلس سيقوم بالاتصال بالقرار في هذه الفترة، الموقف الثالثي لنكتب له النجاح، وإن أنه يعاني من العارق، بيننا وبين المجلس أن بعض المعايير لما يجري من تشنّمات وانشقاقات، وحتى ذلك المفتر سيفسر مثولهم لأنه حين انسحب خلق مشاكل بيننا، وبيننا وبين المجلس، سيفي كل على رأس عمله، ولن نبعد أحداً عن عمله، وحتى المجلس المحلي أيضاً ستمارس مهمتها ولكنها لن تضر جماعات الأحزاب الأخرى.

لأنه هو الحزب الذي يقود كل هذا، عندما نلتفت كلمة آسيش، فإننا ندرك فوراً أنها تامة لهذا الحزب، هي ليست تامة للمجلس أو للشعب، إنما لحزب معين، وتميل لأجل حزب معين، وكانت في خدمة جميع الشعب لأسمعناها بـ "آسيش الشعب الكردي في سوريا".

× لكنهم يدعون أن الآسيش تابعة للإدارة الذاتية وهي لا تتدخل في عملهم؟

هذا غير صحيح، لأن الإدارة الذاتية تابعة لهم أيضاً.

× ماهي الخطوة التالية للكردستاني

- سوريا، تطوير الحزب في هذه المرحلة

كثيرون يتطور ويعمل الحزب حسب المرحلة الراهنة، لكن العارق والمشاكل والمعوقات التي تتعرض طرقنا، سيما في هذا الظرف، والثورة السورية، والمحارب المفروض علينا، والاعتقالات والاتهامات، شاهم وبشكل كبير في عرقنا ملئنا، وترأجه.

× ولكن لديك ملاحظات على أداء حزبك في العوامين المتصرمين، وتودون وضع خطة تنظيمية ربما تناقشتا في المؤتمره

سنعمل على تطوير، ليكون حزباً مسؤلانياً، تستطيع تحقيق

سوريا المستقبل، ولكن حزباً مسؤلانياً، ما نسبوا إليه.

× هل تنطوي مقوله "الرجل المناسب في المكان المناسب على حزبكم؟

ربما لا تطوي قوله تلك القوة، لكن هناك البعض يحتل مكاناً مناسباً، وكذلك المكن، هناك شخص غير مناسبين أيضاً.

× في حال انعقاد المؤتمر الأول للديمقراطي الكردستاني - سوريا، هل سترسل سعد الملا

لمنصب رئاسة الحزب؟

فراري سيكون في حينها، أما لا تستطيع الإدلاء بأي تصريح.

× مادا لا يطالب سكريتير حزب الديمقراطي الكردستاني - سوريا، بعودة غالبية قياداته

في حال انتشار الكردستان؟

ناظشناهذا الأمر جيداً في المؤتمر، ولكن مع انسحاب

جزي التصويت على أن تأتي أكثرية القيادة في الداخل وعمنيات، أما بالنسبة لاحزاب المجلس يوسع

سؤالهم عن المصادر تعيين، أنا لست مسؤولاً عن

أسباب تعيينهم، هم أدرى بالأمر، أما نحن كمجلس، فإننا لا نؤهل أحداً.

× إذا خرجت أمور المجلس من يدكم الآن، هل يوسعك أن تعين مجلساً بهذه القوة؟

لا أستطيع، وإن استطع، لا يمكنني أن أجدهم.

× هل تستطيع تعين السكرتير وراثته؟

نعم، أنا أقصد أن الجميع يتمتعن أن تعود

القيادات التي تعيش في الخارج، وتمارس مهمتها

كيفية من داخل الوطن؟

هذا مطلبنا جميعاً، لكن قسم كبير منهم يقولون أن

عواصم في الخارج، حينما تناقشناها كنا نعيش في الخارج،

أما الذين خروا دون على أساس اليد الواحدة، وهؤلاء

خرجوا نتيجة طرف خاصة، وتقى إلى حبي هذه الأمور

يجب أن تؤخذ بعين الاعتبار في الوصول إلى هنا، وقد

لا يصلون أيضاً.

× أنا أقصد أن الجميع يتمتعن أن تعود

القيادات التي تعيش في الخارج، وتمارس مهمتها

كيفية من داخل الوطن؟

هذا مطلبنا جميعاً، لكن قسم كبير منهم يقولون أن

عواصم في الخارج، حينما تناقشناها كنا نعيش في الخارج،

أما الذين خروا دون على أساس اليد الواحدة، وهؤلاء

خرجوا نتيجة طرف خاصة، وتقى إلى حبي هذه الأمور

يجب أن تؤخذ بعين الاعتبار في الوصول إلى هنا، وقد

لا يصلون أيضاً.

× هل شهد مؤتمر PDK-S دماء

شبانية وأكاديمية في قيادة الحزب؟

بصراحة سباهد المؤتمر دماء شبانية وأكاديمية.

وحتى الآن لدينا هذه الدماء، وهو أصحاب شهادات

علية ومهندسو ومحامون، أقاموا بحمل الثانوية،

ولدينا وجهة شابة، ولو أخذت بنسبه العمر داخل الحزب،

ستلاحظ أنها بين الثالثين والخمسين سنة، ولكن أريد

أن يبقى الأكاديميين والمختصين والشباب داخل الوطن

لأداء دورهم، ومتعبتهم يشكل قوى.

× إلى أي مدى يستطيع السيد سعد الملا

البقاء في روجاكي كردستان، ومتابعة مهامه؟

طالما شعب يacy على أرض الوطن فأنا باق معه، ولا

أقدر بشيء، سواء أكان اعتقالاً أو اعتقالاً أنا فرد من

هذا الشعب، وضد الهرجة تماماً، حين تتحسنظروف

وستقتصر الأمور، يوصي المرء العيش فيها إنما كان، لكن

ما دمت ضمن طرف خاصة، ومع ضال شعوبك، لا بد

أن تتأضل معه، وتحتمل كل شيء.

× هل من نداء توجهه إلى الشباب للعودة إلى

الوطن والمشاركة في بناء الوطن؟

وجهنا مثل هذه النداءات في كل وقت، إلا يتركوا

أوطائهم، لأن الهرجة واللوجو ليستا في مصلحتنا،

وحتى لا يأتى يوم لا يستطيع الحصول فيه على "حق

المودة"، نريد البقاء في وطني، وعلى أرضينا، ونتمنى

لصحيحتكم النجاح كي تستطيع تمثيل الرأي الحر إنما

كان.

وكانت المشكلة مستمرة، وقبل مؤتمرهم، بدأ أن يقتلونها من مذكرة سياسية هلا فائدة منها، وإن كانت جدية، فهذا أمر جيد.

× يرى الكثيرون أنه أمر جدي، وسيعودون

للمجلس، بينما يرى آخرؤ أيضاً، أن المجلس

ضعيف في هذه الفترة، وأن هذه التصريحات

جاءت لاستغلال التقديم تطوير مشروعه

الثالث؟

في هذه الفترة، المشروع الثالثي لنكتب له النجاح، وإن أنه يعاني من العارق، وبيننا وبين المجلس أن بعض المعايير لما يجري من تشنّمات وانشقاقات، وحتى ذلك المفتر سيفسر مثولهم لأنه حين انسحب خلق مشاكل بيننا، وبيننا وبين المجلس، سيفي كل على رأس عمله، ولن نبعد أحداً عن عمله، وحتى المجلس المحلي أيضاً ستمارس مهمتها ولكنها لن تضر جماعات الأحزاب والأمانة العامة.

× أنت متهمن بتقديرك وشذوذ أحزاب

المجلس الوطني الكردي، من خلال المال الذي

هو دادها وأبداً بحوزتك؟

أولاً نحن لم نعطي سلطة لـ "Buyerpress" (TEV-Dem) في هذه الفترة، لا نعود أبداً بحوزتك

الاجتماعات العامة في المجلس، سيفي كل على رأس عمله، ولن نبعد أحداً عن عمله، وحتى المجلس المحلي أيضاً ستمارس مهمتها ولكنها لن تضر جماعات الأحزاب، تحاول تجاوز كل هذه المواقف، لكنها لن تضر جماعات الأحزاب.

× يقتول السيد عبد الحميد حج درويش، أنت

على المشروع الثالثي، لكن اـ PDK-S كان

يوجه ويرفضه؟

كوتنا لم نعطي سلطة لـ "Buyerpress" (TEV-Dem) في هذه الفترة، لا نعود أبداً بحوزتك

الاجتماعات العامة في المجلس، سيفي كل على رأس عمله، ولن نبعد أحداً عن عمله، وحتى المجلس المحلي أيضاً ستمارس مهمتها ولكنها لن تضر جماعات الأحزاب.

× يقتول السيد عبد الحميد حج درويش،

أنت على المشروع الثالثي، هـ PDK-S

يقتوله؟

أولاً نحن لم نعطي سلطة لـ "Buyerpress" (TEV-Dem) في هذه الفترة، لا نعود أبداً بحوزتك

الاجتماعات العامة في المجلس، سيفي كل على رأس عمله، ولن نبعد أحداً عن عمله، وحتى المجلس المحلي أيضاً ستمارس مهمتها ولكنها لن تضر جماعات الأحزاب.

× أنت متهمن بتقديرك، أو تنتسب

إلى الائتلاف، وتوبيخه

الأخوان على حكم سوريا؟

نعم، هذا صحيح، وإننا ننتقد الموقف، وإننا

نعتقد أننا ننتقد الموقف، وإننا ننتقد

الأخوان على حكم سوريا، وإننا ننتقد

Rojnamegerî.. Facebookgerî

Beri çend rojan ez pêrgî wêneyekî di tora civakî "Facebook" û de hatim. ew jî wêneyê seydayê Cegerxwîn bû. Hemû Kurd û hezkiriye seydayê Cegerxwîn ev yekem cara ku vî wêneyê seyda dibiîn.

Çiroka wî wêneyî ji rex kesayetîy rojnamevan despê dike. navê wî Ebdulhemîd Teyara ye. Tayara berpirs û xwediye rojnameya "Al-cezîrî" bû. ku li bajare Qamişlo û bi zimanê Erebi dihat weşandin. wî rojnamevanî di sala 1954an serdana hîmê tore û helbesta Kurdi seydayê Cegerxwîn kir. û hevpeyînek pê re lidar xist. Di vî wêneyî de diyar ku çiqasî yê rojnamevan xwe ji bo dîdara seydayê Cegerxwîn amade kiriye. û helbet ji seyda jî diyar dibe ku wê çaxê mala wî li bajare Qamişloyê bû. ku ewî taximê xwe li xwe kiriye. û wek ku niha kesyetîy navdar li ser didarek zindî derkeve. ewi jî bi wî awayî xwe ji dîtin û dîdara rojnameya "Al-cezîrî" re amade kirbû.

Dîsan di hûrbîniyên wî wêneyî de gelek tişt û alav bala mirov dikşînin. wek. ewqas rûpelên ku yê rojnamevan li ser masa dîdarê raxistibûn. şusa ximavê "hibrê" û hejmarek ji rojnameyê û payalek ji avê li ber seydayê Cegerxwîn. Di wî heyamî de hîn pêñûsîn tije ximav "Hibir" derneketibûn. loma her ku ewî rojnamevanî pirsek ji Seydayê Cegerxwîn dikir. serê pêñûsa xwe di nav hibrê de dikir. û careke din dinvisand. jixwe re bifikirin rojnamevano. ragihênero, hetani ku didarek bi helbestvanekî re cêdibû. ewqasî zehmetî. êş. westan. dihatin dîtin.

Nîha di vê serdemâku em têde dîjin. úkarê rojnamegeriyê û ragihêneran dinê disopînin. em dibînî ku kar qeles û lawaz e. cîma qels û lawaz e?

Jiber ku derfetên ku niha ketine nav destê rojnamevan û ragihêneran de. bi hezar carî bêtir û zengin tir in. ji derfet û alavê wî heyamî ku em li ser axivîn. Niha yê rojnamevan dikare bi hesanî karê xwe bike. dîdar û akeftînên xwe ji her kesî hazir û nehazir ji bistîne. jiber cihan hemû bûye gundek biçük. Lî mixabin em kurdîn rojnamevan yên rojavayê kurdistanê nizanan wan alavan bikar binin. û qezencan jê bikin û bixin xîzmetî karê xwe de.

Toreyêcivakî "Facebook. Twetter" niha derfetê didin her kesî ku agahîyan bistîne. ew ji bo kesî rojnamevan û ragihêner ajanseke nûçyen ya taybet bi wi ye. helbet heger ew rojnamevan û ragihêner wan alavan têxe xizmeta karê xwe yê pişekarî de. û wê agahîye yan wê nûçeyê bi pişekarî û psporî di sazi yan ajans yan malpera xwe de biweşine.

Béguman karê me bûye ku em hemû nûçeyanî van torêن civakî bibin. ez dikarîm bibêjîn ku hînek edi jê didizin û ji xwe re dikin nûçeyen taybet. û çavkanyîn derw ji peydâ dikin. û ji wan ji hînek izgeh. Tv. û sazîyen xwedîgiravî nav û dengê wan ji derketiye û çêbûye.

Wek me di şirovekirna vê mijarê de got. hemû toreyâ civakî. peyam-nîr û nûçegîhanê te ne. rojnamevano. lê heger tu bi hostayî nêzî wan agahî û nûçeyan bibî. Rojnamegerî ne bi çerq çerqa wêneyan ne. û ne bi postekî Faecbook ê ye. û ne bi diziya nûce û agahîyan e. û her sal rojnamegeriya Kurdi bîxû û silamet be.

Li Gor Heyam û Çaxê We û Heyam û Çaxê Me Rojnamegerya Kurdî li Rojavayê Kurdistanê Li Dora Xwe Digere..

Celadet Bedirxan

Kamîran Bedirxan

SAL 9
HEJMAR 34
CARŞEMB
15 ÇIRIYA-PÊŞİN 1941

HAWAR
KOVARA KURDİ ★ REVUE KURDE

ANNEE 9
NUMERO 34
MERCREDI
15 OCTOBRE 1941

TÊXISTIYÊN VÊHEJMARÉ

Tefsîra Quranê	Dr. K. A. Bedir-Xan
Hedîsîn Cenabê Pêxember	Dr. K. A. Bedir-Xan
Eşîra Jeliyan	Herekol Azizan
Welat	Sibhiyê Diyarbekrî
Cenga Cani	M. E. Botî
Edebiyala Kurdi	Refîq Hilmi
Rewşa dînyayê	Nérevan
Radyowên Kurdi	Hawar
Gramêra Kurdmancî	C. A. Bedir-Xan

ŞAM—1941
ÇAPXANA SEBATE

SAL 2
HEJMAR 19
IN
ÇIRIYA-PÊŞİN 1943

RONAHÎ
SUPPLÉMENT ILLUSTRÉ DE LA REVUE KURDE HAWAR
TELEFON: 12-29

DÜKA KENTÊ

Dükê Kentê birayê qralê Ingillistanê bû. Dük gava dijû Eyslandê. Ji bo teflişî yekinekên britanî balafrâ wî bi rô ve ket û dük mir. Baniwa han dûka kentê Jina wî ye. Jî ber spehlî û ziraviya tewr û tevgera wê me rûpelê kovara xwe û pêşîn bi resmî we xemiland.

ÇAPXANA TEREQİYÊ
ŞAM — 1943

Buyer
PRESS

Doza Kurdî û Hêmanê Serkeftinê

Seranserî dîroka xwe, netewa Kurd her û her aşixwaz e, û tu carî ew nebûye şerxwaz. Kurd pir dilsoj û dilxwazê jiyan hevbeş bi miletên derdora xwe re ne. Ev rastî ji aliye kî ve, û dewlemendiya xaka Kurdistanê û pêwîstiya cihê wê di xaknîgariya Rojhilata Navîn de ji aliye dî ve, bûne sedemê

“Ketî, Bi Xebatê Radibin”

sereke ku mi letê Kurd rastî pir pîlanê gîran û genî hatiye. Ew her û her hem bûye nêçîr ji dijiminan re, hem jî bi hêsanî sûde ji dilpakî û dilsoziya wî hatiye wergirtin. Padîşahiya Osmanî û Şahînşahiya Farisiyan (Sefewiyan) di destpêka sedsala 16'ê de wekû nimûne, Kurd ji xwe re dikirine rim û mortal. Di encama vî şerê wan de, bi hezaran Kurd hatin kuştin û birîndarkirin. Bêhtir ji vê jî, cara yekemîn bû ku Kurdistan pişti şerî Çaldîranê hate parçekirin di navbera herdiwan de.

Ne veşartî ye ku ji destpêka sedsala 20'ê û bi şûn de, netewen bindest nexasim netewa Kurd û ya Ermen, di bin benê sitemkarî û zordariya dagîrkerên nijadperest de bûn. Wan pir alozî, êş û azarî kişandin. Komkujî, koçberkirin û talankirin li ser wan hate bikarânî; hewildanê têkbirin û jinavbirina hizir, bîr û boçûnê netewî û windakirin û helandina hestê neteweperwerî û netewparêziyî ji hiş û sewdanê wan. Anglo, regezperestan dixwestin ku netewen hevsînor tev bibin Tirk û Faris. Rast e, şerî cîhanî yê yekem (1914 – 1918) z. ev xewnîn neteweperestan ji holê rakirin; lê welatên ku di vî şerî de biserketin sînorine nû ji vê herêm re li gorî berjewendiyê xwe danîn, da ku karîbin dest li ser welatên nûçîkirî deyîn û bi awakî hêsan rîveberiya.

Hêmana duymîn ji bo serkeftina netewî ya miletan hebûna tevgereke siyasiye hevgirti, û yekrêziya xebata besen wê ye. Bav û bapîren Kurdan wiha go-

derkeve û bi serbestî destê xwe dirêjî welatê Qafqasiya bike û ji ber mayê Mangoliya li wir li dijî Rosan bi kar bîne û Tacâ Sulataniyê li wir jî bilind bibe.

Ji ber van xewanîn û pilanan Erdogan bi hemî hêza xwe destê xwe dirêjî nav şoreşa Buhara Erebî kir, û bi taybesi li Sûriya û deriyê Tirkîya ta bi dawî li ber Mercenariya vekir pere û çek bi ser wan de rijandin ji her derî ew anîn û derbasî Sûriya kirin ji wan re got: Em ê di demek nêz de li Şama Şerîf nimêj bikin!!? Lê xewnî wî ne rast derketin bi têkçuna wî li Misrê û

Dilovanê Deştê

tine: “Ketî, bi xebatê radibin.” Lî ka em ji xwe bipirsin: Gelo tevgera siyasi ya Kurdî li gorî vê pendê ye, yan na? Bêguman, nerînek li nexşeya têkoşîna siyasi, nemaze ya partîyan, dide xuyakirin ku berjewendiyê partiyane û yên kesane pêstir in ji yên kurdayetî û Kurdevariye. Her kes dizane ku iro roj bêhtir ji berê, yekrêzi û yekhelwestiya tevgera Kurdî tê xwestin, da ku karîbin doza xwe ya netewî li ser maseya guftûgo û danûstandan navnetewî li ser Sûriya siberojê deynin. Lî, li şûna wê ezezî (ezîtî) bûye yek ji nîşanên sereke ji vê tevgera xweprest re. Lewma, Kurd li cem hemwelatiyê xwe ne mirov in, ne jî li cem welatên derdora xwe û ne yên dûr jî, payedar in.

Bêguman, hêmana yekemîn ji bo serkeftina miletan hebûna bîrdoz û bingehêن zanyarı ye. Ev jî bêyî hebûna zana û rewşenbîrên welatperwer peyda nabe. Hûrnerînek li rewşa çand û rewşenbîriya Kurdî baş dide xuyakirin ku Roso û Voltêrê mîletê Kurd nebûn da ku bingehêke zanîstî ji serkeftinê re deynin. Di gel vê jî rastiyeke dî heye, lê sed mixabin ku ew tehil e, ji ber ku piraniya rewşenbîrên Kurd berjewendiyê xwe yên kesayefi dîdane pêş û yên giştîyane paşguh dikirin. Dezgehê ragihandinê, saziyê çandewarî û komelên nivîskar û rewşenbîran ketine bin bandora êş û nexweşiyen parti û siyasetmedaran. Nêxweşîya dabeşkirinê û tunebûna hevkari û hevrîziyê di navbera wan de bûne sedemê pîrbûna nakokîyê kesane, û herwiha jî dûrkîtina wan ji berjewendiyê netewî yên giştîyane.

Hêmana duymîn ji bo serkeftina netewî ya miletan hebûna tevgereke siyasiye hevgirti, û yekrêziya xebata besen wê ye. Bav û bapîren Kurdan wiha go-

li Tûnisê û li Lîbiya û li Êraqê. Têkiliyê wî û Kurdan tevlî hev bûn, û rewşa di hundîre Tirkîye de ber bi nexweşiyê ve çû, ewî nema dizanî ci bike, dest bi komkujîyê kir bajarê Kurdan bi ser sivilan de herfandin bi hezara Kurd ji bajarê xwe koçber bûn. Li Sûriyê Kurd bûne xwedî hêz û şervan û erd vegirtin ev ê hişt ku Erdogan bihtir dîn bibe û ji hiş bikeve, ew petrola ji Sûriyê di rîya Da'îş re diçû jê re nema! derik li pey deriyê din li pêsiya wî têne girtin, lewma xwest bêje ez hîn li ser xwe me û tiştek bê min li Sûriyê nabe nex-

Ji Pazarcix Heta Bi Şehbayê..Eşa Nasnameyê

“Vê carê jî dewleta Tirkîyeyê dixwaze di navbera Rojava û Bakurê Sûriyayê de Ereban bicih bike ku Bakur bi Rojava bibandor nebe, bi taybet jî piştî ku Berxwedana Kobanê biser ket û bandoreke xwe ya mezin li wir çêkir”.

Gelo hûn Pazarcicê nas dikin? Ew der ji Kurdistan e..

Pazarcix deşteke gelek fireh e li Mereşâ Bakurê Kurdistanê ye. Erdîn-gariya Pazarcicê ji çandiniyê re geleki guncaw e. Her wiha di aliye civakî de jî ev herêm ji Kurd û Elewîyan pêk tê, ku ev herdu pêkhate jî li Tirkîyeyê xwedî pirşirêkîn mezin in. Vê dawîya dewleta Tirk xwest ku penaberên Sûriyayê li wir bicih bike; bi taybet jî piştî ku di 17 û 18'ê meha borî de li gel Yekîtiya Ewropayê di mijara penaberan de giştî rekeftinek. Ji lewre dewleta Tirk xwest ku di vê rekeftinê de gelek çukan bi kevireki bikuje. Lî bi taybet xwest ku vê bazara li ser êsa penaberan bike amûreke şer û dagirkirina li dijî Kurdistanê.

Hikumeta Tirkîyeyê hewil dide bi destesâziyê nqaşomirovahîli serderdikî ji 360 donimî ya di navbera 7 gundên Elewîyan de li deşta Pazarcixa Mereşâ cih digire, kampeke penaberan çebike. Kampa penaberan di navbera Gurgum û pazarcicê de ye.. Gundêku kamp lê tê avakirin nîfusa wan bi xwe 6 hezar e lê kamp ji bo 27 hezar kesen penaber tê avakirin!

Ü hêjâyî gotinê ye ku ev penaberan li wir bicih bibin piranî Erebîn Sunîne, ango hikumeta Tirk dixwaze hem li dijî Elewîyan bikar bîne û hem jî li dijî Kurdan, ku ev siyaset dikeve xaneya (qirkirin û xerakirina rewşademografik a li Sûriyê, Cizîr û Silopiyâ) ku niha li Bakurê Kurdistanê tê meşandine.

Di Plana Şark İslahatî ya 1925'ân de jî ku li beramber serîrakirina Kurdan a Şoreşa Şêx Seid ji derbas dibe ku li Rojavayê Fîratê kesen ku bi eslê xwe Kurd divê di pişâftinê re derbas bibin û nehîlinkubî Kurdîbiaxîvin. Dîşajîpiştî salêndîrêkutegera Ocelanî nû disalîn

hefteyîdederdiket, disala 1978 Komuk-jîya Gurgumû li dij Kurden Mereşê pêk anîn ku Kurd serê xwe ranekin.

Vê carê jî dewleta Tirkîyeyê dixwaze dinavbera Rojava û Bakurê Sûriyayê de Ereban bicih bike ku Bakur bi Rojava bibandor nebe, bi taybet jî piştî ku Berxwedana Kobanê biser ket û bandoreke xwe ya mezin li wir çêkir.

Ji ber wê yekê Tirkîye bi vê yekê bes nake û bi hismîndiya xwe ya Fobyâ Kurd li dijî Rojavayê Kurdistanê ji politîkayekê qirêj a koçberkirinê dide meşandin.

Üegerem herêmâ Şehbabînin beram-bîrî Deşta Pararcixê ya Mereşâ Bakurê Kurdistanê jî, em ê bibînîn ku heman rîbâz û siyaset ji aliye Tirkîyeyê ve li dijî gelî Kurd tê meşandin.

Şehba deşteke kevna re bise Helebê vetênaşin. Ji Rojavayê cemî Fîratê hêye çembera Ciyayê Lîlînê ya Efrînê ye.

Her wiha gelek pêkhate ji Kurd, Erebî, Çerkez, Turkmen, Ermen û Çeçen ji demeke kevin ve û heta niha bi awakî hevbeş pev re dijîn. Vê herêmâ gelek çand hembêz kirine

Ser-erd û bin-erdâ vê herêmâ gelekî dewlemend e. Herêmâ Şehba dergehê derbasbûna Rojhilata Navîn û Sûriyayê ye, her wiha riyeke sereke ya ber bi Deryaya Spî ve ye jî.

Piştî ku li aliye Rojhilatê Sûriyeyê hemû deverên li ser sînor ketin bin kontrola hêzîn YPG'ê de û Kurd bûn aktorekiserekeliherêmêbigîşî, jilewre Tirkîye niha dixwaze siyaseteke mîna ya Pazarcicê li wir bide meşandin.

Dewleta Tirk a ku ditirse QSD'ê li wê herêmâ bi pêş bikeve, di bin navê Artêşa Azad û opozisyonâ Sûriyayê de siyaset xwe li wir dide meşandin. Bi taybet jî vê dawîyê ku DAIŞ bajaroka Ra'î ya stratejik û gelek gûnden din

Serwan Yusiv

radestî wan komên bi ser Tirkîyeyê ve kirin, di wextekê de tê ku rizgarkirina Minbic û herêmâ di navbera Kobanê û Efrînê de derketiye pêş. Ew komên girîdayî Tirkîyayê guhertineke demografîk li dij Kurden li wê herêmâ didin meşandin ku Ereb û Tirkmenan li wir bicebik bikin.

Herêmâ Şehba ku piraniya gundên wê Kurd in, ev 4 sal in êsa nasnameyê de dîkişin, ji DAIŞ'êdebigirehabeti Sultan Murad û Ehrar Şam û gelek komên din komkujiyên Til Hasil, Til Eran û herî dawiyê jî li Kefer Sixirê pêk anîn.

Di encamê de em dibînîn ku çawa li Bakurê Kurdistanê siyaseta guhertina demografîk li dij gelê Kurd li Pazarcicê weke dirêjahiya İslahata Şerqê û Komkujiya Dêrsim û Gurgumê tê meşandin, di heman wextê de li Herêmâ Şehbayê ji heman siyaset û qirkirin weke dirêjahiya siyaseta Baes a Kembera Erebî û Komkujiya 12'ê Adarê tê meşandin.

Îro Kurdrû bi rûyê komukjî û xeteriya nasnameyê û qirkirineke çandî ne, di wextekê de kipela şovenîzmaerebîhem ji aliye Rêjîma Baes û hemjî ji aliye qâşo opozisyonâ wê ve bilind dibe, û dîsa jî li Bakurê Kurdistanê li Sûre diroka welatê me tê hedefgirtin û siyaseteke koçberkirinê bi giştî tê meşandin û bi vê yek tê nakin, dixwazin di navbera Rojava û Bakurê Kurstanê de kembereke Erebî-Tirkî çebikin û Kurdan li serxet û binxetê tune bikin.

Ji lewre divê em vê yekê baş têbigîhîn ku mayîna li ser xaka Kurdistanê bi tenê, weke Kurdeki ku nasnameya xwe ji xwe re bi karanîn da ku têkiliyên xwe cardî bi Israîl re vegevîne, lê vê carê wê ne li gor ku ew dixwaze? Ji rexê dî ve Erdogan xwest bi lêbûrînêkê Rûsan rezî bike lê ta niha ew jî neçûye serî, dîsan xwest wan gotinê xwe yê li ser Israîl di gotin balise û mercen wa bipejîrîne û sînorekî ji tevgera Elhemasre di rojîn tê de deyne. Dema ku bi Israîl re kete têkiliya xwest wê zîneira li dor qirika wî hatî pêçan bişkîne û ji rexê dî ve xwest adiziya li Qesqaziya ji Rûsan re çê bike. Niha Erdogan dixwaze têkiliyên xwe bi Misrê re vegevîne, lê hîn derî li pêsiya wî venebûye dibe ku piştî ew Israîl hin gavê dî bi hevbe

re bavêjin deriyê Misrê jî li ber vebe lê gor ku tê gotin Ewropî û bi teybet Emerîka û Birêtanîya dixwazin Erdogan ji holê rakin û niha têkîlî bi Fetheli Gulan re yê ku berê piştîgîriya Erdogan li Emerîka dîkîr û dibe hin ji hevalê wî di rîz de bin? Ya dî ku Erdogan iro dibîjê em ê Regeznamê ji endamê partiya gela bistînin. Diyar e ku Erdogan weka miskî şehirxwarî lê hatîye lê gelo ew dikare xwe ji vê kîrize derxe û ji wan xewnî xwe şîyar bibe û Tacâ Sulataniyê ji bîr bike ez ne bawer im? Wê çarenûsa Erdogan û partiya wî reş be, û helbet ew ê buhayê hemû kiryarê xwe yê qirêj deyne..

Tirkîya Ber Bi Hilwesînê Ve Diçê?

Luqman Silêman

Di destpêka şoreşa Buhara Erebî de Erdogan xwe amade dikir ji bo taca Sultanîyê deyne ser serê xwe! ji lewma bi hemî alavan piştîgîriya şoreşa Buhara Erebî kir ji Tûnisî, Misrî û nexasim dema ku Şoreşa Sûriya wî yeqîn kir ku di demeke nêz de, wê ew taca beriya sed salî li erdê ketî bi destê xwe deyne ser serê xwe, lê bi hin şêwe û alavin nû de, ne wek kalikin wî “Sultanî Osmanîyan”!!! Xewnî Erdogan yek jê ku destê xwe deyne ser Betrola û xaza Erdogan da ku ji bin bandora Rosan

Gotarê Weşandî Nerînê Xwediyyê Xwe Ne

Bengewaziyek Ji Bo Cinêveke Kurdi

heye ku mirovê Kurd bibine ku li Rojavayê Kurdistanê û li dora maseyekê hêzên siyasî ên Kurd li hev bicingin û Cinêveke Kurdi-Kurdi lidar bixin û tê de hemû kêse û nakoziyên xwe çareser bikin.

heye ku ev komcivîn bê lidarxistin bêyî destêwerdanek ji hêla hêzên Kurdistanê û bi tayebet partiya Demuqrat a Kurdistan- Iraq, û partiya Karkerê Kurdistan PKK?

heye ku ev civîn bê lidarxistin û tê de birtyara Kurdê Sûriyê bibe yek û deverê rêzgarkirî bibe cîgeheke ji hemû hêzê rikberiyê re, û tê de siberoja Sûriyê dûrî Ecindeyê dewletê herêmî bê gengeşekirin? Bêgûman hêzên navdewletî û bi taybet Emerika û Rûsyâ rijd bûne li ser dîtina çareseriye bo kirîza Sûrî û ev yek di civînê ku têne lidarxistin li Cinêvî di navbera rikberiya Sûrî ku ïtilaf serkêsiya wê dike, û rîjîmê de bi serperiştiya şanderê navdewçeti Stivan Dîmistora diyar dibin.

di van hevdîtin de her ali-

yenî nerînên xwe derbarî çareseriye destnîşan kirine, û radestî Dîmistora kirin, di herdû peliken ku hatine dayîn bo şanderê navdewletî tu amaje bi pirsgirêka miletê Kurd nehatiye kirin, tevi ku du nûnerên Encumena Niştimanî a Kurd li Sûriyê di nav rîzê ïtilafê de besdar in di van danûstendinan de!!!?

bê yî ku mirov behsa helwest û nerînê njadperest ên ku ji serkirdeyê rikberiyê derbarî miletê Kurd ji hêlekê û hustûxwariya herdû (Nûnerên Kurd) û helwesta Rêjîmê em diyar bikin, derfeteke dîrokî ji destê Kurd an diçe, ku bi sedê salan ev derfet nema dûbare dibe.

- Di van rojên dawî de gelek bengewazi ji hêla hin aliyen Siyasi û ciwanen Kurd derbarî yekrêzkirina helwesta Kurdê Rojava û avakirina şandeyeke Kurdi Serbixwe û stendina bityara vekişana besê ku besdare di danûstendinê Cinêvî de di rojevê de ye. xwendineke hûrbîn ji van

bengewaziyan re tekez dike ku êdî pirsa Kurd di metirsîye de ye, û erke ku bi leztirîn dem careyek bê dîtin û aliyen siyasî li hev bicingin û bityareke netewi di xizmeta çareserkirin û misogerkirina pirsa Kurd li Sûriyê bistin ta ku Kurd bêpar nemînin ji çareseriya ku wê bê dîtin ji kirîza Sûriyê re. pêwîst e ku nûnerên encûmena niştimanî a Kurd li Sûriyê birêz Fûad Elîko û Hekîm Bişar xwe ji desteya rikberiyê a danûstendinê Cinêvî bikşînîn û hemû aliyen sisî en Kurd li Qamişlo bicingin û nameyekê Arasteyî hemû hêzê navdewletî û herêmî bikin û bibejin em li ser qada xwe ne û ê ku bixwaze danûstendinê bi me re bike em vane.

tenê wê hêvî bimîne an wê rojekê tenê partiyen Siyasi en Kurd ku dev berjewendiyen xwe en partitî û kesayetî berdin.

êdî bûye ji ferzê ku Cinêveke Kurdi -Kurdi bê lidarxistin berî ku em têkçûnên bav û bapirêne Kurdan dûbare bikin.

Ebduselam Xoce

Carekê tenê bila ew yek bibe ku çawa dijiminê gelê Kurd li hev dikin dema ku Kurd nêzî azadiyê dibin, em jî bibin yek di xizmeta vî miltê dilşewatê azadiyê.

bila carekê tenê en sûdê ji şaşti û têkçûnên bav û kalên xwe bikin, û daxwaza me tenê ew be, berjewendiy gelê Kurd di ser her tişti re ye.

wê ne zehmet be ger viyana kirin hébî... Tenê bengewazî ye..!

Helim Yûsiv

Bavê wî Seydayê Saduddîn jî ku imamê mizgefta mezin ya Amûdê bû li wir amade bû. Rûyê Seyda hîn ges bû û di nav cihê xwe de bi rûyekî ges em pêşwazî kirin. Behsa hewildanen çareseriye kir, ku heta niha bê encam mane. Ji bo Amûda "biçûcik" ew bûyîer birîneke "mezin" bû û her û her li benda dermankirin ye.

Min nedixwest ez vê birînê, pişti derbasbûna zêdeyî du salan, hîna vekirî bibînim. Min dixwest ku rîveberiya xweser, nexasim ku navenda wê Amûdê ye, bi ci awayî be riyeke çareseriye ji vê aloziya civakî û siyasî re bibîne û rî li ber jiholêrakirina kîn û dîjmînahiya di navbera xelkên yekbajarı de, veke. Ez vê yekê wekî erkeke bîlez ya birêberen xweseriye dibînim û her ku vê meselê di ser guhêne xwe re bavêjin û çareseriye li paş bixîmin, ewqasî birîn jî kûrtir û firehtir dibe û pêre jî rewşa bajêr alozitir dibe.

Ev jî yek ji ezmûnen bajarekî ne, lê gelek ezmûnen giran hîna li pêsiya birêberiya rojavayê Kurdistanê hene. Careke din emê behsa hinekan ji wan ezmûnan bikin.

Şêx Meqsûd

Dinale...

Kerrino Bibi-
hîsin Kûrino

Bibînin!

Dawud Çiçek

Ji roja 27 Şubatê ve ku Neteweyen Yekbuýi bi bityara Encûmena Ewlehiya Navdewletî bityara agirbesta li Sûriyê pessend kir şer bi awayekî giştî di navbera girupen ser bi ïtilafa Opozisyonâ Sûriyê û rîjîma Sûriyê de rawestiya û ji wê rojê de êrisêm ser taxa Şêx Meqsûdê destpê kirin.

Di demekê de ku hêzên kurdi êrisêm xwe li dijî rîxistina DAIŞ zêdetir kiriye û roj bi roj gavêni pêş ve davêye û bi piştevaniya hevpeymaniya navdewletî araziyen ferehetir ji destê terorîstan derdixe û her weha jî rîjîma Sûriyê bi piştevaniya hevpeymanen xwe gelek cihê strateji ji kontrola terorîstan derxistin lê belê binêrin di vê qonaxê de çekdarên Opozisyonâ xwe bi ci ve mijûl kirine ji bilî kuştina xelkê sivîl, jîn, zarok, kal û pîrên kurdan li Şêx Meqsûda Helebê. Çekdarên ïtilafa Opozisyonâ Sûriyê ji roja agirbeste ve heyâ iro hîc şerekî cidi li dijî Cebhet Nusra û DAIŞ nekirine li dijî rîjîmê jî nekirine û êrisêm ku niha li dijî kurdan li Efrînê û Şêx Meqsûdê li dijî sivîlan encam didin ji komkujiyem bermilê bombekirî yên Beşar Esed xirabir û qirêtir in.

Xelkê me li Şêx Meqsûdê dinâlin û hawar dikin û diqşîrin partiyen me yên Kurdi yênu ku niha li Cinêvî li kîleka berpirsên van grupen çekdar rûniştina ji wan re nabejin ew topen cehenem ku hûn davêjin Şêx Meqsûdê gelê min diku-jin rawestînin lê belê bi beyannameyek şermînok dibejin bila şervanen YPG xelkê sivîl ji xwe re neke mortal.. hûn kê dixapîn!!

Ji dêla hûn wan rawestînin hûn wane gur dikin hûnê ci qezenc bikin we tiştekî ku em şanaziye bi we bikin nehîst we got 'Fîdrâlî' ji we re gotin "Kurd qereci ne" berya Beşar Esed gotin em Fîdrâliye qebûl nakin.... Hûn hêviya ci ji wan dikin ey nûneren ENKS'ê... werin bi rûmet li rêza gelê xwe bisekinin, parastin û bergîriya xelkê xwe bikin difa'ê li zarok û jîn û ew kal û pîrên ji ber bermilêm hevalen we yêni li ïtilafe bikin carekê bila bêvla we bişewite û em bêjin wele nûneren me yêni Kurd li ïtilafe Opozisyonê nûneriya me dikin ... eger hûn wê jî nakin hûn li wir ci dikin ew dolaren ku hûn

Li Amûdê Tiştên Ku Min Nedixwest Ez Wan Bibînim

"Rewşa siyasî û civakî ya Amûdê"

Xelek-5

Roja yekem ez gihiştim Amûdê û pişti serdana mezel, min xwest ez bi tenê lê bigerim û bibînim bê ci guhertin lê çebûne. Yekem tiştê bala min kîsand ew bû, ku di van pazdeh salan de pir ava bûye û ji cem mala me li ser riya Qamişlo û heta navenda bajêr valayî nemaye. Xemilandina kolanan bi rengên kurdi û bi wêneyen şehîdan hestiyariyeke mezin bi min re çekiribû û nizanim cîma ji hemû şehîdan bêhtir hevalê min ê zarotiyê û ciwanîyê Melek Şêx Bekir dihat bîra min. Min dixwest wan kîlîkan ew jî bi min re ba. Ne tenê guhertin, lê belê tevlihevî jî gelek di kolanen bajêr de hebû. Cihê dezgeh û saziyên girêdayî rejîmê, ji cihê istixbaratan bigre, hetanî bi cihê rîveberê navçê - mudîrê nahiyê - yê ku herdem efserekî artêsa rejîmê bû, hetanî bi cîgehê partiya Baas hemû bibûn cihê dezgehîn girêdayî rîveberiya xweser ku li "Navenda Çanda Erebî" bi temamî bi cih bibû. Amûdê wekî paytext û navenda birêberiyê jî li wir hatibû bicihkîrin. Li kolanan ez li çend kesen ku hevtemenen min in rast hatim. Li gor pêla koçberiyê ya ku hemû Rojava dabû ber xwe, dîsa jî gelek dost, heval û hevtemenen min li wê derê mabûn û bi dîtina wan kîfxwes bûm. Ev aliyeke mezelê bû, lê li aliyê din jî ez dixwazim behsa hin aliyen neyênî bikim, behsa wan

tiştan bikim ewen ku min nedixwest wan bibînim û min ew dîtin. Ji wan vane çend têbînî û rexneyen min:

• Ala kurdi

Dilê min hebû ku ez ala kurdi ya ku niha bi şaşti weki "Ala PDK'ê" tê binavkirin li kîleka alen kurdi yê din bilind bibînim. Wisa jî birêberiya Rojava ew al weki ala xwe ya neteweyî bibîne, ji ber ku ev rastiyekê dîroka me ye û rî li ber van nakokiyen ku di navbera partî û aliyen de derdikevin bîhata girtin. Ji bo ev têbîniya min baş bê fêmkirin, yê ku bixwaze dikare vegere gotara min a ku bi taybeti min li ser vê mijarê nîvîsandiye. (Linka wê ev e: <http://diyarnome.com/article.php?Idx=931>)

• Tunebûna ciwanan li kolanan

Tîştekî gelekî berbiçav bû, ku li her deverê yan jîn yan jî mîrên navsalî û di ser çili re dihatin dîtin. Ne tenê li dezgeh û kargehan, wisa li si-kak û kolanan jî. Li her devera ku me pîrsa rewşa wan dikir û bi taybeti ji hêla keç û jîn an ve dihat gotin, ku êdî xort di nav civata me de nemane. Beşekî mezin ji wan koçber bûye û ber bi Ewropayê ve çûye. Beşekî jî di nav refen YPG'ê de cih girtine û yê mayî jî bi zorê ji bo leskeriya neçarı - tecmîd icbarî têşandin. Ez li mala hin dostan li xoritan rast hatim ku nedixwestin derkevin Ewropayê û terka welatê xwe bikin, lê li heman demê de nedixwestin herin leskeriya

Bavê wî Seydayê Saduddîn jî ku imamê mizgefta mezin ya Amûdê bû li wir amade bû. Rûyê Seyda hîn ges bû û di nav cihê xwe de bi rûyekî ges em pêşwazî kirin. Behsa hewildanen çareseriye kir, ku heta niha bê encam mane. Ji bo Amûda "biçûcik" ew bûyîer birîneke "mezin" bû û her û her li benda dermankirin ye.

Min nedixwest ez vê birînê, pişti derbasbûna zêdeyî du salan, hîna vekirî bibînim. Min dixwest ku rîveberiya xweser, nexasim ku navenda wê Amûdê ye, bi ci awayî be riyeke çareseriye ji vê aloziya civakî û siyasî re bibîne û rî li ber jiholêrakirina kîn û dîjmînahiya di navbera xelkên yekbajarı de, veke. Ez vê yekê wekî erkeke bîlez ya birêberen xweseriye dibînim û her ku vê meselê di ser guhêne xwe re bavêjin û çareseriye li paş bixîmin, ewqasî birîn jî kûrtir û firehtir dibe û pêre jî rewşa bajêr alozitir dibe.

Ev jî yek ji ezmûnen bajarekî ne, lê gelek ezmûnen giran hîna li pêsiya birêberiya rojavayê Kurdistanê hene. Careke din emê behsa hinekan ji wan ezmûnan bikin.

Parçebûna Malbatê.. Se- dem û Çare- serî

**“Rast e, dem
dema vekirin û
pêşketinê ye û
pêwîst e têkîlî
di navbera ci-
vakan de û mifa ji
çandêñ wan bê kî-
rin û çanda xwe jî
ji bo wan welatan
bidin naskirin, Lî
yekbûna malbatê
yek ji stûnêñ ci-
vaka Kurdî ye, û
pêwîst e zarokêñ
wê biparêzin ji bo
paşerojeke ges”**

Parçebûna malbatê wek pê-nase ji nemana hevgirtin û têke-liya di navbera yek malbatê de, û windabûna rola endamên wê di avakirin û bîhezkirina wê de, û hinek bi “bêhêzbûna malbatê” nav dîkin. Li gor nivîskar û ve-koleran, sedemêñ parçebûna malbatê ew in ku endamek ji wê dûrî jiyana maliyêñ xwe dikeve, yan ji cudabûn di navbera day-ik û bav de peyda dibe, û dibe sedema windabûna zarakan, dîsa beşek din ku bi malbata vala navkirin û merema wan jê ew e di yek male û çend mal hatine avakirin, gava her yek ji wan bi karê xwe ve mijûl e, bê ku pirsa endamên din bike û hezkirin di navbera wan de gelek kêm dibe û wiha diyar dibe ku xêzaneka bê ermenc e.

Beşek din ji nivîskaran wek sivik kirin vê pirsgirêkê û bi nerînek dûr nav dîkin bi “dawî ïnana malbatê” û gelek nerîn ji bo vê gotinê hene.

Pişî şoreşen li gelek welatên Rojhelata Navîn peyda bûn, di van salêñ dawiyê de hijmarêñ mezin ji malbatan qurbanî dan, ci ji kuştina endamekî yan ji mirina yek ji serkêşen malbatê û zêdebûna penaberî û koçberi-yê ku bi awayek ser dest bûye sedemêñ peydabûna pirsgirêka parçebûna malbatê û gotina Nivîskar “Hill” piştrast dibe yê ku digot sedema serekî ji bo vê pirsgirêkê “şer” e.

Civaka Kurdî ji serdemêñ kevin de di nav şer û pevçûnêñ welatan de dijî, herwiha siya-seta rîjîmîñ desthelatdar li ser gelê Kurd bûye eger ku di her malbateke Kurd de endamek jê dûrî maliyêñ xwe dikeve, millet penaberî welatan dibin, berdana jin û mîr an zêdetir bûye, qutbûna zarakan ji bav yan dayikê, zewaca keçen kêmî 18 saliyê ber bi zêdebûnê dîce, ci li Rojavayê Kurdistanê yan li kampêñ penaberiyê.

Malbatê Kurd ji dîroka kevin de ta niha bi hevgirtin, yekrêzî û hezkirin tê naskirin, ku serkêşen malbatê tekezi li ser kombûna maliyêñ xwe dikir û keç herdem bi dayikêñ xwe re karêñ malê dikirin, danûstandin ji di navbera wan de peyda dibû.

Rast e, ku hinek asteng û kê-masî di nav malbatina de hebûn

Berxwedan Belo

lê bi giştî hevdû girêday maye.

Tevlî ku Şoresa Sûriyê der-fetên avakirina saziyêñ gel li Rojavayê Kurdistanê vekir, û karêñ baş li gor gotina xelkên deverê hatin kirin, lê hîn ew sazi nikarîne pirsgirêka parçebûna malbatê kêm bikin yan rolek aktiv hebe bo nehêlana penaberûna malbat û gencan bo welatên cihanê, yan saziyêñ li wan welatan yêñ ku bi karêñ penaberan radibin nikarin bibin jêderek baş bo wan li dema ku pêwîstîya van malbat û gencan pê hebe.

Egerên civakî, aborî, derûnî û pêşkeftina teknoloji wiha kiriye ku êdî hest û têkîlyen yek malbat kêm bibe û gelek keç û xort berev karêñ xirab herin û ser-best jiyana xwe bibin serî bê ku li ber çavê dayik û bavê xwe fêrî karêñ baş bibin û çanda xwe jîbirî dîkin, têkiliya xortan bi ci-vakan nû re kûr dibin û gelek ji wan bi çanda dûrî civaka xwe têñ girêdan, Wek tê zanîn ci-vaka biyanî ya ku gelek xort û malbat tevlî dibin gelek cudahî bi civaka Kurdî re heye.

Di civakên biyanî de her endamek jiyana xwe ya taybet avakirîye bê ku li endamên malbata xwe yêñ din vegere, ide serkêşen malbatê bi rola xwe yê rast narabe û danûsitanin pîkêm di nav wan de tê kirin.

zêdebarî pêşkeftinêñ li cihanê, herwiha penaberî û dûrbûn ji hev, lê malbatêñ Kurd hîn girêdanêñ wan bîhêz in, û peywendi di navbera wan de xurt dimîn, wiha diyar dice ku civaka Kurdî ji civakên din bîhêzitir. Jiber ku malbat ber bi parçebûnê ve neçe, ci pêwîst e?

Careserî jibo pirsgirêkêñ berdanê hebin, hişyarbûna jîn û mîr an li dema geneşê ku li dûrî zarakan bê kirin, herwiha têkiliya bav û dê, an bi zarokêñ xwe re bîhêzitir bibe, û mifa wergirtin ji tîknolojiye bê kirin, û diyarkirina başî û xirabiyeñ wê, dîsan tekez kirin li ser xurt-kirina peywendiyeñ civakî, û giringidän bi xwendin, zanîn û rewşa derûnî ya zarakan û peydakirina aramîye jibo wan.

Rast e, dem dema vekirin û pêşkeftinê ye û pêwîst e têkili di navbera civakan de û mifa ji çandêñ wan bê kirin û çanda xwe jî ji bo wan welatan bidin naskirin, Lî yekbûna malbatê yek ji stûnêñ civaka Kurdî ye, û pêwîst e zarokêñ wê biparêzin jibo paşerojeke ges..

Milek Zagros... yak ji Amanos e. Du memikêñ jiyanmêj Ferat û Dicle. Bihuşa zemîn.. landika şaristaniyê û telbisê zîldana hebûna mirovahiyê... KURDONÍS. Qada xwedêwendên evîn, çeng, siruşt, bahoz û wargeha vejinê KURDIYALî. Di bihuşa pîroz de, gîhane hev niştecihêñ erd û ezmêñ.

Li peravêñ av û çemên pîroz, di nav zérîniya zeviyêñ gênim de û di paşela daristanêñ ku ji hilma dîrînyê hatine avdan de, xwedêwendan evsan û destane li ser zimanê dirokê nîgar kirine. Xwedêwend bûn? Erê.. û belkî ji, na. Hin bi yeknav û hin ji, bi pi-rnav bûn. Hin dilsoz bûn û hinan ji, konikê tîrsa jiyana duyem di giyanan de dihûnandin. Mirov ji, li ber deriyêñ perestgehan dibûn qorban.

Bîna xwînêher dipozê ``Adînos`` de bû. Hîn ji, bîn û rengê xwînê ji hin çeman nehatuye şostin. Lî ``Aşterûtê`` li KARDO tovén evîn, zanîn û aştiyê diçand.

Nêçîrvanê zîrek ``Temoz`` per-çak ji xweşikbûna ``Aşterûtê`` bû. Belê, ``Gîlgamêş`` didevan bû. Xweşikbûn, bedewî û çelengiya XORIYAN baweriya Axnaton ji, serûbin guhartin. Belê, gelyê Qi-ralan belgenameya wê firkê ye. Belkîrast be, ku ``Afrodît`` ji kefa deryayê hatibe afrandin. Lî, ew ji fermnadarê êgir, ceng û lêdanê ``Felekan`` revî. Li KURDONÍS tîrkevanê çavêñ nêçîrvanê jîr û çeleng ``Temoz`` dilê wê revand, û ewan radestî xewna evîndari-yeke bê dawî bûn. Pir caran berazan riya xwe bi vê bihuşte xistin û şopêñ xwînî li py xwe hîştin. Pir karwanê talanker,

pêjnîn revok, siha dûmanêñ ziwa û jînkujer ji, di newqa welatê bawermendêñ rojê re bê şop der-baz bûn. Lî hinan, rengê tariyê ji gewriya xwe dadirivandin.

Hîn gerdenê çîrokêñ evîndariya xwedêwendan di stîwê çerx û ser-de-man de, birîn û şahîyan nîşan dide. Fermandarê şer xwe xiste eyarê berazekî çolane û jiyana ``Temoz`` bere nemiriyê têveda. ``Afrodît`` bi nênuñan memikêñ xwe qepirandin û li şûna dilopêñ xwînê kulîk bişkuvîn. Hîn ji, KURDISTANÎ dibêjin ``bûk-mezafe``.

Pîroz e... KURDISTAN. Li ber kaniya Spî, gelawêj xast û tazî dimeşê û bi şûna rawestandina qeyîqa serwerê heft ferîşteyê jînafrandinê lêvîn xwe pîroz dike. Dilovan e.... KURDONÍS.

Merwan Berekat

Dema ku herdu memikêñ wê yêñ jînmêj bûn lêmiştê, Cûdiyê pêdar û aştîxwez hemêza xwe ji keştiya bapre Birasoz re kire rawesteghe.

Silêman Azer

bêguman çavêñ tîrsê zora xewê û westandinê dibin.

Win nîzîkî leşkergêhekê dibin û ji tîrsa girtinê win qûneqûna dibin, lê dengê wî pasvanî yê ku li ber dergehê wî bû hinekî we aram dike.

Bi kurdî bang li we kir, werin Kurdo...Kurmanco..werin...ne-tîrsin werin.

Xuya ye ku ew ji kurd e, lê tevî vê yekê ji hîna win bi saw in ku xwe bîspîrin destê wî, ji ber wilo win yekî bi temen mezin rî dîkin cem wî pasvanî, pişî ku hûn lê ewle bûn hûn tev de diçin.

Wî dikarîbû Basekê ji we re kirê bike da we vegerîne Istenbolê.

Ciwanê Ebdal

Belê. Ne ev tenê ji. xwezi bi vê tenê ba. lê ya mezintir ewe ku dibêje.

Tîşte ez dikim. partîye me bi qasî min nake. ma ki weke min heye.. Ez qurbana xwe bim.. tenê..

Tenê li ezeziya xwe digere. ne ku rahiştiya nama gel û mirovatiyê.. bo jiyana xweşirîna têgihiştinê.

Hêlûna Şaristaniyê

Milek Zagros... yak ji Amanos e. Du memikêñ jiyanmêj Ferat û Dicle. Bihuşa zemîn.. landika şaristaniyê û telbisê zîldana hebûna mirovahiyê... KURDONÍS. Qada xwedêwendan evîn, çeng, siruşt, bahoz û wargeha vejinê KURDIYALî. Di bihuşa pîroz de, gîhane hev niştecihêñ erd û ezmêñ.

Li peravêñ av û çemên pîroz,

destenê wan bigre.

We da raçengî hev û hêviya der-basbûnê di ber sînga wê şevê de we veşart, lê tîrsa ku win berê vê sibehê ji aliyê hêzên Tirk ve werin girtin gavêñ we tewşomeşo dikirin, û win li ser wê riyê di-herikin tevî ku win nizanîn win li kû ne, an ji ev rî diçê ku, lê divabû win riya xwe berdewam bikin ta bibe sibeh û win çareyekê ji xwe re bibînin.

Rêberê we dev ji we berda û hevalêñ wî bi turumbêlekê hatin û ew revand û win di windabûnê de hiştin.

Ew hevalê ku bi te re dimeşî xwe li kîleka rî dirêj dike, û dibêjê ez hew dikarîm bimeşim, û ezê li vir bi tena xwe bîmînim ta roj bîhile, lê tu gelek lavlavê jê dike û xwe qurbanî wî dike ta ku tu wî qayil bikî da ew ji bi we re bimeşe, bî-rayo ev cihekî bê xwendî ye, û tu dibînî turumbêlek berê vê sibehê li me nasekine, bervajî wilô dema ew nêzîkî me dibin ew agir didine turbêlê xwe û xurtir dikin ji

şopemayina Kurdî ya kevnar. jîber ew bi xwe resen û bingehîna zimanê parastiye. û ew hişteye bê zexeli be.

Zimanê me li devê me şerîn e. nayê parastin heger em wî û pendê wî şirove nekin. rîzimanî bo wî çenekin. weke Mir Celadat ku destpê kiribû. û bi alikariya hînkî din yêñ dilêşîya vî zimanî hiltanîn.

Bi rastî. divê vejîna ziman bîke ji gelê Kurdan remyan nemana wan. jîber ew bi xwe ji giringtîrin bingeha sitûna milleta ye. nasnama netewa pê bi cih dibe. jîber ziman tenê nas-namê dide gelan. lê pirsa mezin ew e ku çawa em ê vî zimanî biparêzin an çawa bi pêş de bibin? jîber ew bi xwe tenê dikare hîvî û eşâ Kurda hilîne. reng û şewa wan bi cih bîne. di şaristana cihanê de. çimkî wêjê û tûtore neynika gel e. li ber rûkê dunyayê.

Weke kesekî mijûl e bi şewen tore û wêjeyê. pir rexn hene di divê me.

Çend Xal û Mînak

Weke nêrîn-bazekî. û bi zimanê Kurd mijûl e. em dibînîn ku çawa ev ziman di aloziyan de derbas dibe. ci di zimanê peyv û gotinê rojane de. di civakê de. an ci di minaka tore û wêjeyê de..

Weke Bangek giring. di vê qonaxê de. divê nivîskar bi tevaya çuyerên xwe. her yek ji wan xebata ziman bike. xebata sereke di jiyana wêjê û toreyâ xwe de. bi beşê ew pê mijûl e. çidi helbest. çirok. ûgotarêde be. ci di peyv û gotinê de be. an divê parastin û pêşde-birina zimanê Kurdî bikin. beri beşen din ji rewşa wêjeyê de.

Jîber zimanê me hebûna me ye. nasnamameye. divê em wêbi çakî bîkar bînîn. pê biyeiyîn. şirove bînîn. xwe. reng û şewa wan bi cih bîne. di şaristana cihanê de. çimkî wêjê û tûtore neynika gel e. li ber rûkê dunyayê.

Weke kesekî mijûl e bi şewen tore û wêjeyê. pir rexn hene di divê me.

Belê.. ev yeka ji mafê her kesî ye. ku her yek pesnê xwe bide. û bêjê. Ez û bes. ango kes nabêjê. (mastê min tîrsi e.)

Ü bi rastî ev rewşenbîrê me. tu mastî ne dikire û ne tam dike. jîber tam li dev tune ye. û her zimanê wî di devê wî de li derive ye. dev davjê xwe û dibêje. an xwendin li cem tuneye :

Çima xwendin û sergêjîrin. ez tev de me?.. Ü serê xwe dixe bin çenken xwe. bîhna xwe tenê dike. Tevî ku em dizanin. xwendina ber-heman pir sudê dide. jîber ezmûneke jîyanî dide.

Tenê li ezeziya xwe digere. ne ku rahiştiya nama gel û mirovatiyê.. bo jiyana xweşirîna têgihiştinê.

Melle Nayifê Hiso “Seydayê Tîrêj”

BAQÊ KEZÎ

Kurdo rabe ser hilde ji xew
Şev çû idî berbange ye

Rojê ji reş va hilveda
Pir gulşen ûpir şûle ye

Rewşen dikî çol û beyar
Gulşen dikî koh û zinar
Dijmin li dor te çarkenar

Melle Nayifê Hiso ye, di sala 1923an de li gundê Nicmok yê bi bajare Qamişlo ve girêdayî ye jidayik bûye. Di şes saliya xwe de bar kir gundê Tûkê, dûv re çû gundê Sê Mitkê Newaf, û li wir li ser destê Melle İbrahimê Quran xwendiyeye.

Girtin kemîn û helqe ye

Bê deşt û zozan û xelat
Çwa dikî iro tebat

Carek binêre tu l'welat
Yekser dijî pêgane ye

Bes ke xewê ey bê mecal
Rabe bi yekîti û heval

Azad kevê qada delal
Ew mesken û warê te ye

Bizan bi sed ax û xwezî
Dest naçe ser baqê kezî
Dijmin şivan e tu pezî
Sed gur binêr li dora te ye
Dengê me çû çerxa felek
Hîşyar kirin îns û melek
Rabe ji xew vêga demek
Tîrêj dem û dewra te ye

BILBILÊ DILŞADÎ

Ey bilbilê dilşadî hela, wer
bike fixan
Derdê me girane ey bira,
birîna me kûr e

Gorî te bitin cerg û dil û
mêlak ê hem can
Dengê te ye xwestir, ji ney
û nay û bilûrê
Sê hawte deng, yek ji
sira bayê siba ye
Hawayê dî ji dengê xuşîna
dehl û reza ye

Hawê sisîya ji bîhna
şemamok û gula ye
Lewra ku li dînye tu bi nav û
tu meşûr e

Karwanê me va bi rê ketî,
lê şevreş û tarî
Serma ye terez kulyên di
berfê her dibarî

Bahoz e çelapek têne me,
ji her çar kenarî
Warê me welat e ey heval,
rêça me dûr e
Çar hawîr me diz û keleş in,
têk dane dijmin
Me ji hev radiqetînin bir bi
bir, heyf û mixa bin

Qet çarew umîda me nema
ye bilbilê min
Meydan e ji bo hirç û çeqel
, gur zûre zûr e

Meydane ji bo hirç û çeqel
, rovî û keftar
Gorî te bim bilbil, ji serê
darê tu wer xwar

Da pêk ve mijûl bim, bi
xwe çend rojîn di dijwar
îro li me ferman e, li ser
gerdenê şûr e

Destê tewqyê îro ku em
herdu bidin hev
Çend sal û zemanê di
xerab jîn em di gel hev
Dinya bi xwe dewran e,
bizan geh roj e, geh şev
Geh tarî û dûman e û geh
rewşen û nûr e

Dîna xwe bide nik bayê
barîn ey birader
Sitêra sibê îro ji şerqê li me
da der

Rewşen kirî Kurdistan, bi
carek wê seraser

Nîşana sibê ye, fereca xêrê
ne dûr e

Piştê wê sitêre bi xwe
berbanga sibê ye
Wê roj hilê rohnî têkeve
şûna şevê ye

Karwanê me wê bighêje
war û meqsedê ye
Çerxa felekê herdem bi fetl
û ger û dewr e

Çexa felekê herdem bi fetl
û ger û dewr e
Hêvî û hawara me di

Yezdanê dilovan
Umîd me herdem bi xwe
serdarê li Berzan
Wek Tîrêj dibêje:jîn divê
kotek û zor e.

TAVA XIZEMÊ

çawa ezê te'j bîr bikim
ey çîçeka ber vî dilî
eşqa te har û dîn kirim
derdêne te dan ser vî kulî
bi soz û bawerya berê
terka te nakim koçerê
b'cerda giran û leşkerê
Zor Temir başayê Milî
nakim jibîr sebra dila
çavêne direş kanya kila
sîng meshefa şêx û mela
ezber dikim vî rûpelî
pozê çilagî mermere
tava xizêmâ de sere
mîna dilopek `enbere
xala li dêmê sorgulî
dêm k'ebeye xal ew bere
dêm tore lê xal agire
xal pût û latê Azere
xal Laleşê nîva gelî
ey olperestê dîl û jar
xizmet nekî bi kar û bar
naghêje armancê tu car
softî bi dev nabî wellî
xizmet nekî tu'b roj û şev
bawer nekî bi dil û dev
fermo ji meydanê birev
bê gazin û lewam û gîlî
yê ku nebî yarek bedew
çî fêm dikî j'dinya xwe ew
hovê çiyaye bê derew
lê be hezar ax û xwelî
rûniştinek nîv dîlbera
camek ji destê esmera
nadim bi melyonê pera
nadim bi zêrê surmelî

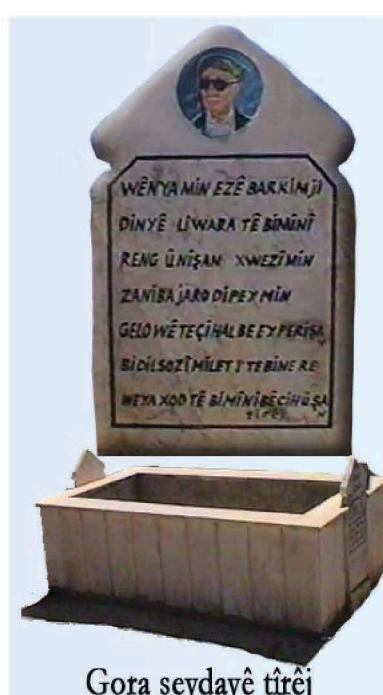
nadim bi Bexda û Ferat
nadim bi milkê Rojhilat
nadim bi zozan û xelat
çimek ji neynûka tilî
ey xanima birc û seran
ser deftera dêm gewheran
vê emr û fermana giran
êdî ji ser Tîrêj hilî.

Buhar

Buhar dem û dewra minê
Serpîşk û hem para minê
Bax û gulîzara minê
Mêrg û gulîstana minê
Rewşa dinê kêfa dila
Cê 'ndelîb û bilbila
Derman dikî derd û kula
Xweş geşt û seyrana minê
Dem tu tê şâ'ir li ser
Mizgîn didî can û ceger
Şî'r û xezel vedbin li der
Helbest û dîwana minê
Xemla te nîşana zemîn
Kulîlk bi sed reng û bi bîn

**Di sala 1938an
de tev li dibistanê
hikûmî li Amûdê
bûye, û pênc salan tê
de xwendiyeye, û di wê
demê û li gor dax-
waza hevalên xwe di
komeleya "Xuybûn"
de navê xwe kiriye
Tîrêj.**

Şa'ir li ser te har û dîn
Adar û nîşana minê
Adar û nîsan û gulan
Xemla te heft rengê gulan
Mirxo bi kewt û xulkulan
Newroz û sersala minê
Şa'ir bi te serxweş dibî
Sukran û mest bê hiş dibî
Xemkêş bi te dilges dibî
Bade û meyxana minê
Kulîlked kesk û sor û zer
Şebnem di nîv xunce li ser
Bêhn û bexê davêjne ser
Xweş misk û rîhana minê
Xweş misk û rîhan û gulav
Şev pêde her lê tê xunav
Bayê siba der tê ji nav
Xweş çax û dewrana minê
Kulîlk û rîhan û giya
Gulşen dikin çol û çiya
Lûsê xezal û koviya
Rewşa kurdistana minê
Xweş çaxe xweş dewran û
dem
Fîkr û xeyala min li cem

Pesnê te têr nadî qelem
Tu sebr û samana minê
Wextê mi çû bûm pîr û kal
Emrê bû heftê û di sal

**Stranên Seydayê Tîrêj
ji hêla pirên dengbêj û
hunermedên kurdan
hatine goti n mîna Seîd
Gabarî, şivan Perwer,
Mihemed şêxo, Beha
şêxo, û Remedan Necim
Omerî. Herweha gele
komên Filiklorî jî wek
koma Orkêş û Xelat.**

Dunya mi dî keys û fesal
Soz nîne ramana minê
Dunya li tîrêj bû xelek
Zor û setem dîtî gelek
Gog bû li ber kaşwê felek
Sergol û meydana minê.

LEBTA DIL

Jana evînê wa ji dil
avête nav penc û reha
îro di wa kuncen di reş
bûm xesteyê sal û meha
textor li ser min pir civîn
derman mixabin lê nehat
sed derzî û toz û hebik
ji toxmê erzan û beha
şaş mane ew textor hemî
tev keten tatûla giran
pêkve hemî çûn dil bi kul
poşman û tev gerden zuha
hemyan ji ser min dane rê
bê hêvî û çar û ümîd
çare di vê êşê nedîn
beyhûde wan yek ji deha
textorekî zana û jîr ew

hate ser min bê guman
ez wergerandim rast û çeb
lepta dilêm da ber guha
nêrî li min û ser hejand
go kawiko derman eve
sêvên xelat û müşmîşen
bajarê Çermûk û Ruha

Mewlûda pêxember

Bi navê xudanê cîhan û
felek
Xudanê hemî ins û cin û
melek
Xudanê hemî murx û hov
û teba
Xudanê meh û sal û roj û
şeba

Yeke tim heye dê hebit her
Xuda
Ne hinkûf û ne hember ne
bav û ne da
Ne laş û ne ten, hem ne pê
û ne çeng
Ne nîşan û ne çehr û kilîş û
ne reng

Ne xwîn û ne agir ne ax û
ne av
Ne roj û ne heyve, ne sî û
ne tav

Ne sor û ne gewre ne kesk
û ne şîn

Ne 'ewr û ne ba ye, ne misk
û ne bîn

Li her cî dijî wî ne razan û
xew

Ko herdem şiyar e, bi roj û
bi şew

Çi pesnî bidim em ji wî re
xelet

Çi rengî bidin wî ne ew
reng e qet

Ji bo ademîzad weha mijde
da
Bi zarê xwe û xweş we gotî:
Xuda

Ne pêjin di rengê mi de
merî
Binêre li tişte ko min çekirî
Xuda çekirî asîmanê bilind
Sitêr kirne jê re wekî mûm
û find

Hinek nalivin hin bi
dewran û ger
Belavin ji hev hin li bin hin
li ser
Ko ev heyv û roj tim ji

**Di
roja şemiyê
de 23/3/2002an
de li bajare Hesekê
çû ber dilovaniya
xwedê, û pişt re bi
du rojan li gundê
Gir Keftar hate
veşartin.**

rengê kelek
Li pê hev rewan in, di çerxa
felek

Çi dûr û cidane gelek ew ji
hev
Ji rojê re ro lê ji heyvê re
şev

Ko her yek di şopa xwe de
tê û dijî
Bi emrê Xuda tim diyek rê
û cî

Mamik

Wek şivanê berxika
 Dinêre li zaroka
 Fêr dike hêdîka
 Zanîn û tiştîka!
 *****

Awayê max û holê
 Zaran re wek malê
 Kursî û mase li balê
 Cîhê fêrbûna salê!
 *****

Li maxa bi dîwarî
 Çar çivê bi kêrî
 Wekî derî
 Roj jê dibarî
 Têkdiçe tarî!

Bersiva Mamikên Hejmara 40î
 Pirtûk - Jêbir - Rastkêş

Asoyî:

- 1- Stranbêjî.
- 2- Bi dizî dibe (vajî).
- 3- Ciyevê daran e, tiştek lê tine ye.
- 4- Bajarekî li Tirkîyê, kul.
- 5- Jibo pirsa kesekî, berhemâ dereng.
- 6- Wekhev, jibo avê tê kolan.
- 7- Cih (vajî), xezne (belawela).
- 8- Deryayek e, kûçik (vajî).

Sitûnî:

- 1- Bajarekî Rojava, wekhev.
- 2- Ezîtî, wekhev.
- 3- Tersî bilind.
- 4- Gid (bê dengdêr), erda çandiniyê (vajî).
- 5- Bivir (belawela), tîpek e.
- 6- Paşnavê şehîdê Newrozê (vajî), saman (vajî).
- 7- Ramyarekî komonîst.
- 8- Xizanî û azarkêsi (vajî).

Bersiva peyîva windayî hejmara40î: Avdar

Peyva wendayî

Barê zana li pişta nezana. Birçî ye weke gurê har, tazî ye weke mar. Jin jiyan e.

Peyva wendayî: Ji 4 tîpan: Paşnavê nivîskarê Memûzînê ye.

	1	2	3	4	5	6	7	8
1	N	X	A	A	T	Ş	I	P
2	E	B	A	R	Ê	J	I	N
3	Z	Z	A	N	T	A	Z	Î
4	A	M	A	R	W	E	K	E
5	N	L	I	N	W	E	K	E
6	A	H	A	R	W	E	K	E
7	Y	E	Î	Î	Ç	R	I	B
8	J	I	Y	A	N	E	Y	E

Bersiv Xacerez 40

1	2	3	4	5	6	7	8
E	Ş	R	E	F	I	Y	Ê
R	I	Z	G	A	R	Î	
E	V		Î	Ş	E	V	
B		Î	D	Î	M		Û
Ş	O	R		S		Û	D
E	N	A	L	T	E	B	
M	Î	N	A		V	E	D
O	D		K	Ş	Î	N	E

Camiya Mezin Li Amûdê.. Avakirin.

Mizgefta mezin li Amûdê, yan camiya mezin weke ku xelkê Amûdê wê bi nav dikin.. berî bêtir ji 125saln hatiye avakirin. di pêşî de mîna odayekji heriyê bû. jib o nimêjê hatibû avakirin. Di salên dagîrkirina Firensa ji Sûriyê re Birahîm Axa mizgeft ji nû ve ava kir û kevirên wê ji devera Darêli Bakurê Kurdistanê anî. ew jî bi pereyên xelkê Amûdê ku jib o vê yekê dabûn hev. Dibistanek oldarî, di rojên berê de, li rex mizgeftê

hebû. zarokên Amûdê tê de bi zimanî Kurdî fêrî Qurana pîroz û hedîsa pêximber dibûn. û bi dehan ji xelkê Amûdê bawername jê wergirtin.

Ji ber camî teng bû û têra nimêjkeran nedikr. di sala 1937an de Ebdileftifê Seyda ku di wê demê de imamê camiyê bû ew fireh kir. û firehbûna bû 27X27an de. û wisa bû ji mezintirin mizgeftên deverê.

Wêneyê camiyê ji rûpela birêz "Ebdilhemid Hesen" e.

Pendên Kurdi

Tu kes ne bi halê ca zave ye .
 Tas hat û çîngya ci rast ci derew .
 Tirê belaş dike û tirê bi heq nake .
 Tenûr bi tir û fîsa germ nabin .
 Tu ci di çehlê ke wê ewê jê derkeve .
 Tavek nîsanê çêtir e ji malê xuristanê .
 Wek gayê xemo ye , ne deng ji serî tê ne ji qûnê .
 Wek mişkê av here qulê .
 Xwedyê mirya kwîr in .
 Xewa birîndara tê xewa birçyan nayê .
 Xwe li ber tayê tolkê dihejîne .

